

Nr 87.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående omorganisation av medicinalstyrelsen jämte i ämnet väckta motioner.

(3:e avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln, punkterna 109—111, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1947/48 såsom förslagsanslag under rubriken Medicinalstyrelsen beräkna till Avlöningar 1 300 000 kronor, till Omkostnader 170 000 kronor och till Beredskapsorganisation 80 000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 67, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 7 februari 1947, föreslagit riksdagen att *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga av föredragande statsrådet Mossberg förordade ändringar i medicinalstyrelsens personalförteckning, *dels* godkänna av statsrådet förordad avlöningsstat för medicinalstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48, *dels ock* under huvudtiteln för inrikesdepartementet för nämnda budgetår såsom förslagsanslag anvisa *dels* till Medicinalstyrelsen: Avlöningar 1 350 000 kronor, *dels* till Medicinalstyrelsen: Omkostnader 170 000 kronor samt till Medicinalstyrelsen: Beredskapsorganisation 80 000 kronor.

Genom beslut den 30 januari 1942 bemyndigade Kungl. Maj:t chefen för socialdepartementet att tillkalla högst sju sakkunniga för att inom nämnda departement biträda med utredning rörande organisationen av den centrala förvaltningen för det civila medicinal- och veterinärväsendet.

De sakkunniga, vilka antagit benämningen *medicinalstyrelseutredningen*, ha med skrivelse den 5 februari 1946 överlämnat betänkande i ämnet (SOU 1946: 20), vilket därefter varit föremål för remissbehandling.

Utskottet lämnar i det följande en redogörelse för propositionen.

Översikt av medicinalstyrelseutredningens förslag.

Utredningens förslag till omorganisation av medicinalstyrelsen, vilket framlagts i två alternativ allteftersom veterinärväsendets ledning avsetts kvarbliva inom medicinalstyrelsen (alternativ I) eller tillkomma ett särskilt ämbetsverk, har jämlikt direktiven i första hand tagit sikte på en kvalitativ förstärkning av medicinalstyrelsens organisation men innebär samtidigt en icke obetydlig utökning av det fasta personalbeståndet inom styrelsen. Vid remissbehandlingen har enighet rått om att medicinalstyrelsen kräver en avsevärd utbygg-

nad för att kunna väl fylla sina viktiga uppgifter. Frånsett frågan om veterinärväsendets centrala administration, i vilken principiella meningssättningar framträtt såväl inom utredningen som i de avgivna yttrandena, ha remissinstanserna ock i stort sett givit sin anslutning till de förslag rörande medicinalstyrelsens organisation, som utredningen framlagt.

Föredragande statsrådet har bland annat anfört följande.

För egen del har jag genom den i ärendet förebragta utredningen och av mig i övrigt kända förhållanden blivit övertygad om att medicinalstyrelsen är i behov av en snar omorganisation. Jag avser därför att i det följande till behandling upptaga föreliggande organisationsförslag i den mån de påkalla riksdagens medverkan, varvid jag med hänsyn till den väsentliga betydelse, som frågan om veterinärväsendets centrala ledning har för utformandet av medicinalstyrelsens organisation, börjar med prövning av detta spörsmål. Jag vill tillika anmäla, att av utredningen framlagda förslag till decentralisering av vissa ärenden till lokala organ icke synas vara av den omfattning eller natur, att de nämnvärt påverka organisationsfrågan. Detsamma gäller vissa av utredningen framförda förslag om överflyttning av beslutanderätten i ärenden angående tjänstårsberäkning för läkare och apotekare m. fl. från Kungl. Maj:t till medicinalstyrelsen. Med dessa förslags behandling torde därför utan olägenhet kunna anstå till en senare tidpunkt.

Övriga frågor rörande medicinalstyrelsens verksamhet, vilka upptagits till allsidig granskning av utredningen, såsom inspektionsverksamheten och medicinalstatistiken, komma att i detta sammanhang beröras endast i den mån de direkt öva inflytande på organisationens utformning. Utredningens förslag rörande laboratorierna och statens institut för folkhälsan torde lämpligen böra anmälas i samband med anslagsäskandena för dessa institutioners verksamhet under nästa budgetår.

Veterinärväsendets centrala ledning.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, att för veterinärväsendets centrala ledning inrättas ett eget ämbetsverk i huvudsaklig överensstämmelse med det såsom alternativ II betecknade förslaget. Frågan om ämbetsverkets närmare organisation har på jordbruksdepartementets föredragning upptagits i propositionen nr 68 med förslag till förordning om ändring i vissa författningar rörande veterinärväsendet samt angående inrättande av en veterinärstyrelse.

Medicinalstyrelsens ledning och byråindelning.

Utredningen har föreslagit inrättande av en administrativ överdirektörsbefattning, varigenom utredningen i första hand velat tillgodose det alltmera stegrade behovet av kvalificerad administrativ rådgivning och samordning inom styrelsen. Jämsides härmed har utredningen funnit lämpligt, att den administrative överdirektören i normala fall fungerar som generaldirektörens ställföreträdare, varigenom vidgade möjligheter till avlastning av generaldirektörens arbetsbörda skulle vinnas utan att enhetligheten vid ärendenas handläggning äventyras eller byråarbetet eftersättes.

Behovet av en juridiskt utbildad befattningshavare med allmän administrativ erfarenhet, som kan ägna huvudparten av sin tid åt rådgivning och sam-

ordning, har vitsordats av såväl medicinalstyrelsen som flertalet övriga remissinstanser. Stor samstämmighet synes ock råda om angelägenheten av att generaldirektören beredes lättnad i sin arbetsbörda genom en effektivare ställföreträdaranordning än den nuvarande. Meningarna gå emellertid isär beträffande lämpligheten av att tillgodose nu berörda ändamål genom en och samma befattningshavare på sätt medicinalstyrelseutredningen tänkt sig. Sålunda har från flera håll förordats att medicinalstyrelsen för detta ändamål skulle tillföras en särskild befattningshavare med läkarutbildning, av medicinalstyrelsen betecknad såsom en medicinsk överdirektör. Samtidigt har yrkande framförts om återinförande av kravet på läkarlegitimation för innehav av generaldirektörsposten.

Statsrådet har beträffande frågan om behovet av kvalificerad administrativ rådgivning och samordning inom styrelsen anfört.

För egen del vill jag kraftigt understryka vikten av att behovet av kvalificerad administrativ rådgivning och samordning beträffande de olika sidorna av medicinalstyrelsens verksamhet tillgodoses på ett tillfredsställande sätt. Detta kan enligt min mening icke ske med mindre än att en särskild befattningshavare tillsättes för ändamålet, lämpligen i överdirektörs ställning. Redan föreliggande erfarenhet visar, att hithörande uppgifter taga huvudparten av en befattningshavares, nämligen kameralbyråchefens, tid i anspråk. Visserligen komma vid bifall till förslaget om inrättande av en särskild veterinärstyrelse de veterinära ärendena att bortfalla från medicinalstyrelsen, men å andra sidan bör en väsentlig del av byråärendena — vilka nu icke äro underkastade någon enhetlig granskning — bliva föremål för en sådan. Därtill kommer, att utvecklingen på medicinalväsendets område kan förväntas tillföra medicinalstyrelsen en snabbt växande arbetsmängd; till belysning härav må nämnas, att antalet inkommande ärenden, tillhörande medicinalväsendet, under det senaste decenniet ökat från i runt tal 24 000 till 40 000, fränsett räkningar, rapporter och andra anmälningar. Om, såsom i vissa remissyttranden ifrågasatts, nu berörda konsultations- och samordningsuppgifter förenades med chefskapet för den i betänkandet föreslagna lag- och utredningsbyrå eller för en administrativ byrå med än vidare arbetsuppgifter, komme därför syftet med utredningens förslag i förevarande hänseende att i väsentlig mån förfelas. De uppgifter som skola åvila den nye befattningshavaren synas mig dessutom vara av den karaktär, att de motivera en högre tjänsteställning än den, som tillkommer byråchef i allmänhet; närmast torde de kunna jämföras med dem, som tillkomma expeditionschef i statsdepartement.

Beträffande förslag som framstälts från olika håll dels därom, att medicinalstyrelsen skulle tillföras en särskild befattningshavare med läkarutbildning för att tjänstgöra såsom generaldirektörens ställföreträdare och dels därom, att kravet på läkarlegitimation för innehav av generaldirektörsposten skulle återinföras, har statsrådet framhållit följande.

Båda dessa förslag bottna ytterst i den uppfattningen, att styrelsens verksamhet är exklusivt medicinskt inriktad och att därför en läkare bör ha väsentligt större förutsättningar att utöva ledningen av styrelsen än en icke medicinskt skolad chef. I anledning härav må erinras om att, då denna fråga år 1928 var föremål för statsmakternas prövning (propositionen nr 122, riksdagens skrivelse nr 241), från såväl föredragande departementschefens som riksdagens sida betonades, att tyngdpunkten av styrelsens verksamhet, fränsett ärenden av rent löpande beskaffenhet, alltmera kommit att innefatta

administrativa spörsmål, för vilkas bedömande icke ovillkorligen krävdes medicinsk utbildning. Med beaktande härav och då kvalificerad medicinsk sakkunskap i viss utsträckning ändock förutsattes vara tillgänglig inom medicinalstyrelsen och dess vetenskapliga råd, ansågs Kungl. Maj:t böra äga möjlighet att till innehavare av generaldirektörsposten utse den lämpligaste av de personer, som vid ett givet tillfälle stode till förfogande, vare sig han innehade läkarlegitimation eller icke. Samma synpunkter anlades på frågan om kompetensen för generaldirektörens ställföreträdare.

Under den tid, som därefter förflutit, har förskjutningen av tyngdpunkten i styrelsens verksamhet över på det administrativa planet blivit alltmera framträdande. Detta har också delvis vunnit beaktande genom det av mig biträdda förslaget om inrättande av en administrativ överdirektörsbefattning. Ett genomförande av detta förslag kan dock enligt min uppfattning icke, på sätt medicinalstyrelsen synes förmena, tagas till intäkt för att beskära Kungl. Maj:ts fria provningsrätt i fråga om utseende av verkets chef, på vilken fortfarande i princip skulle ankomma att fatta beslut i alla viktigare administrativa frågor. Ur de synpunkter medicinalstyrelsen hävdade torde något praktiskt behov icke heller föreligga att få till stånd en ändring härutinnan. Hittills har nämligen generaldirektörsbefattningen uteslutande besatts med läkare. oaktat sådant kompetensvillkor icke gällt under snart två decennier. Jag anser mig under sådana förhållanden sakna anledning att förorda en återgång till tidigare gällande kompetensföreskrifter i ämnet.

Med denna ståndpunkt finner jag icke skäl föreligga att nu till diskussion upptaga frågan om inrättande av en särskild överdirektörsbefattning med medicinskt utbildad innehavare för fullgörande av funktionen som generaldirektörens ställföreträdare. I likhet med utredningen och åtskilliga remissinstanser anser jag det naturligt, att man för denna uppgift i första hand söker utnyttja den administrative överdirektören, vilken i alla fall avses ägna en avsevärd del av sin tid åt ärenden, som skola underställas generaldirektörens prövning. Tvekan synes emellertid kunna råda, i vad mån överdirektörens avsedda arbetsbörda i övrigt medgiver, att han anlitas som generaldirektörens ställföreträdare, icke minst då det gäller att bereda generaldirektören den avlastning i det dagliga arbetet, som påkallas av dennes deltagande i kommittéutredningar, kongresser och andra sammanträden utom medicinalstyrelsen. Väsentligt ökade förutsättningar härvidlag torde emellertid kunna ernås, därest överdirektören erhåller erforderligt biträde beträffande den rådgivning och granskning, som berör de s. k. byråärendena. Detta torde förslagsvis kunna ske genom anställande direkt under överdirektören av en e. o. befattningshavare i byrådirektörs tjänsteställning, vilken då i första hand skulle taga befattning med ärenden från de fackbyråer, som icke själva förfoga över en administrativt utbildad tjänsteman i motsvarande ställning. Nu avsedde byrådirektör torde lämpligen kunna anlitas även för beredning och föredragning av ärenden rörande styrelsens personal och organisation. Genom denna anordning skulle, förutom ökade möjligheter att utnyttja den av mig förordade överdirektören såsom ställföreträdare för generaldirektören, även andra fördelar vinnas. Dels skulle överdirektören kunna i huvudsak koncentrera sin uppmärksamhet på ärenden av svårare eller principiell beskaffenhet, och dels skulle kameralbyråchefen få mera tid att ägna sig åt de rent kamerala uppgifterna, ett önskemål som framförts i ett flertal remissyttranden. I varje fall synes det mig lämpligt att anordningen prövas i praktiken, innan frågan om inrättande av ytterligare en överdirektörsbefattning upptages till slutlig prövning. Anordningen i fråga är enligt min uppfattning jämväl att föredraga framför det av statens organisationsnämnd skisserade förslaget om sammanförande av sinnessjukvårdsärendena till en avdelning, vars chef tillika skulle

fungera som generaldirektörens ställföreträdare. Ett genomförande av detta förslag skulle icke innebära någon mera betydande avlastning för generaldirektören, emedan det stora flertalet hithörande ärenden redan nu handlägges som nämnd- eller byråärenden.

Jag förordar alltså — med nyssnämnda komplettering — utredningens förslag om inrättande av en administrativ överdirektörsbefattning, vars innehavare skall tjänstgöra dels som konsult och expeditionschef, dels ock i normala fall som generaldirektörens ställföreträdare. I likhet med utredningen förutsätter jag, att då längre tids tjänstledighet för generaldirektören erfordras eller eljest särskilda skäl föreligga, frågan om generaldirektörsbefattningens uppehållande underställes Kungl. Maj:t, som därvid bör äga möjlighet förordna annan än överdirektören att bestrida befattningen. I första hand torde därvid i allmänhet befattningshavare inom medicinalstyrelsen med medicinsk utbildning ifrågakomma. Motsvarande befogenhet bör tillkomma medicinalstyrelsen vid semester eller annan ledighet av kortvarigare beskaffenhet för överdirektören.

I fråga om byråindelningen innebär utredningens förslag att medicinalärendenas handläggning skulle komma att fördelas på nio byråer, därav sju fackbyråer — medicinalbyrån, hälsovårdsbyrån, sjukhusbyrån (nuvarande lasarettbyrån), sinnessjukvårdsbyrån, rättspsykiatriska byrån (nuvarande rättspsykiatriska avdelningen inom sinnessjukvårdsbyrån), tandvårdsbyrån (nuvarande tandvårdsavdelningen inom lasarettbyrån) och apoteksbyrån — ävensom en lag- och utredningsbyrå samt en kameralbyrå. Utredningen har för sin del utgått från att till chefer för fackbyråerna skola liksom hittills utses personer med speciell utbildning och erfarenhet på respektive byråers verksamhetsområde. Ledningen av lag- och utredningsbyrån skulle anförtros åt en jurist med domarkompetens, medan chefen för kameralbyrån ansetts böra äga såväl kameral som administrativ utbildning och erfarenhet.

Statsrådet, som redogjort för remissutlåtandena i ämnet, har i förevarande sammanhang anfört följande.

I fråga om byråindelningen tillstyrker jag utredningens förslag om inrättande av en lag- och utredningsbyrå. De skäl, som i vissa yttranden framförts till förmån för en utbyggnad av denna byrå till en administrativ byrå, omfattande jämväl personalärenden, torde i huvudsak bortfalla vid bifall till mitt förslag om centralisering av ärenden rörande styrelsens personal och organisation till den administrativa överdirektören. Inrättande av en självständig veterinärstyrelse kommer endast att i mindre mån påverka lag- och utredningsbyråns avsedda arbetsbörd, då jag i likhet med utredningen utgår från att veterinärstyrelsen skall äga att i viss omfattning, särskilt vad angår det gemensamma arbetsfältet för läkare och veterinärer, anlita den juridiska sakkunskap, som finnes tillgänglig å byrån. Jag vill tillägga, att redan nu föreliggande åtskilliga frågor angående revision av sjukhuslagen, epidemilagen, hälsovårdsstadgan och ordningen för tandläkarkonstens utövande m. m., som komma att taga byråns arbetskrafter i anspråk för lång tid framåt.

Jag tillstyrker vidare utredningens förslag om utbyggande av de nuvarande avdelningarna för tandvårdsärenden och för rättspsykiatriska ärenden till självständiga byråer. Den senare byrån torde i överensstämmelse med medicinalstyrelsens förslag böra officiellt benämnas byrån för social- och rättspsykiatri.

Det av medicinalstyrelsen och vissa andra remissinstanser framförda kravet på uppdelning av den nuvarande medicinalbyrån i en allmänmedicinsk och en socialhygienisk byrå torde icke sakna fog, om hänsyn endast toges till arbets-

bördans omfattning. På sätt av utredningen framgår, föreligger emellertid ett mycket nära samband mellan de båda ifrågasatta byråernas verksamhetsområde, vilket också medfört vissa svårigheter att åvägabringa en naturlig uppdelning av ärendena byråerna emellan, särskilt när det gäller styrelsens befattning med tjänsteläkarna i deras olika funktioner. Med hänsyn härtill finner jag i likhet med utredningen bäst att tills vidare undvika en uppdelning av medicinalbyrån och i stället tillse, att byråchefens arbetsbörda lättas i erforderlig omfattning. Detta synes lämpligen kunna ske genom att dels bereda honom ökad kvalificerad hjälp inom byrån och dels befria honom från uppdraget som ordförande i rättspsykiatriska nämnden, vilket icke har något direkt samband med byråns verksamhet. Härtill återkommer jag i det följande.

Statens sjukhuspersonals förbund har hemställt om utredning rörande inrättande av en särskild personalbyrå inom medicinalstyrelsen. Denna framställning, som främst tager sikte på den vid statens sinnessjukhus och anstalt för fallandesjuka anställda personalen, läser huvudsakligen grunda sig på det förhållandet, att arbetskrafterna inom styrelsen tidigare varit otillräckliga för att bereda och tillrättalägga vissa frågor rörande denna personals anställnings- och tjänstgöringsförhållanden m. m. I den mån så fortfarande är fallet, torde detta till väsentlig del kunna avhjälpas genom en utökning av befattningshavarna på sinnessjukvårdsbyrån och kameralbyråns avdelning för sinnessjukhusens ekonomiska förvaltning. Denna fråga behandlar jag i det följande. I framställningen uttalas även önskemål om anknytande till personalbyrån av en fullmäktig att stå till förfogade för samråd i ärenden, som angå ifrågasvarande personal. Ehuru personalförbundet genom begagnande av sin förhandlingsrätt kan påverka avgörandet i mera allmänna anställnings-, arbets- och avlöningsfrågor, är jag icke främmande för tanken att genom kompletterande anordningar tillgodose rimliga krav på vidgat medinflytande från personalens sida i ärenden av särskilt intresse för densamma. Delvis torde detta kunna ske genom att låta en representant för personalen ingå såsom ledamot i vederbörande sjukhusdirektioner, en anordning som från och med innevarande kalenderår försöksvis vidtagits vid vissa sinnessjukhus. I övrigt synes hit hörande spörsmål lämpligen böra beredas genom förhandlingar mellan medicinalstyrelsen och personalförbundet under beaktande av motsvarande förhållanden inom andra statliga förvaltningsområden.

Vid bifall till vad jag sålunda förordat skulle medicinalstyrelsen komma att bestå av, förutom en generaldirektör och en överdirektör, nio byråer, nämligen medicinalbyrån, hälsovårdsbyrån, (kroppss-)sjukhusbyrån, sinnessjukvårdsbyrån, byrån för social- och rättspsykiatri, tandvårdsbyrån, apoteksbyrån, lag- och utredningsbyrån samt kameralbyrån. I fråga om ärendenas fördelning mellan dessa byråer och kompetenskraven för byråchefstjänsterna ansluter jag mig i princip till utredningens förslag. Detta innebär bland annat, att jag i likhet med riksräkenskapsverket finner mest ändamålsenligt, att medicinalstyrelsen åvilande kontroll och rådgivning beträffande sjukhusens ekonomiska förvaltning ävensom vissa ärenden rörande apotekens ekonomiska förhållanden centraliseras till kameralbyrån. Detsamma gäller tillsynen och rådgivningen rörande laboratoriernas ekonomiska förvaltning. Till motiven härför återkommer jag i annat sammanhang. Den närmare fördelningen av ärendena torde böra ske i samband med fastställande av ny instruktion för medicinalstyrelsen.

Chefpersonalens anställnings- och löneförhållanden.

Utredningens förslag rörande anställnings- och löneförhållandena för chefspersonalen innebär i stort sett följande.

Generaldirektören uppflyttas från lönegrad C 12 till lönegrad C 14. Överdirektören inplaceras i lönegrad C 8. Medicinalråden liksom övriga fackbyråchefer överförs från löneplan A till löneplan C i civila avlöningsreglementet med inplacering, de förra i 7 lönegraden och de senare i 6 lönegraden. Kame­ralbyråchefen bibehålles vid nuvarande löneställning, lönegrad A 30, till vilken lönegrad jämväl lagbyråchefen föreslås hänförd. Överinspektören för sinnessjukvården uppflyttas från lönegrad C 6 till lönegrad C 7. Inspektören för sinnesslövdärderna samt den psykiska barna- och ungdomsvården, vilken för närvarande åtnjuter ett årligt arvode, motsvarande bruttolön för år enligt 29 löneklassen i löneplan A, föreslås inplacerad i lönegrad C 6. Sistnämnda be­fattning föreslås i samband härmed ändrad till »inspektör för psykisk barna­vård m. m.».

Överdirektören, vilken ansetts böra förordnas för en tid av sex år i sänder, föreslås, därest han förordnas till generaldirektörens ställföreträdare, utöver lön komma i åtnjutande av ett ställföreträdararvode av 2 000 kronor för år.

I likhet med överdirektörsbefattningen föreslås övriga till inplacering å löneplan C förordade befattningar skola tillsättas på viss tid. I fråga om be­fattningen som inspektör för sinnesslövdärderna samt den psykiska barna- och ungdomsvården ha dock vissa skäl ansetts tala för att närmare erfarenhet rörande de med densamma förenade arbetsuppgifterna avvaktas, innan be­fattningen förenas med pensionsrätt. Första förordnandet å denna befatt­ning har därför ansetts böra allenast gälla tills vidare.

Statsrådet har för sin del anfört följande.

Erfarenheten har till fullo bestyrkt, att betydande svårigheter mött vid rekryteringen av de medicinska byråchefstjänsterna. Det torde ock få anses klarlagt, att dessa svårigheter till huvudsaklig del bottna i det för­hållandet, att de inkomster, som äro förenade med ifrågavarande byråchefs­ tjänster, i regel avsevärt understiga dem, som medfölja läkarverksamhet i statlig eller kommunal tjänst. För att förvärva kvalificerad innehavare av dessa tjänster ha ej sällan bisysslor måst tolereras i en omfattning, som icke varit önskvärd. Med den allt snabbare utveckling, som kännetecknar medi­cinalväsendet under senare tid, har samtidigt behov uppkommit av en anställ­ningsform, som möjliggör en mera smidigt avpassad avgång ur tjänsten med oavkortad pension än gällande ordning för tjänster å A-plan medgiver.

I likhet med utredningen, medicinalstyrelsen och lönenämnden anser jag, att en överflyttning av de medicinska byråchefstjänsterna på civila av­löningsreglementets C-plan ur nu anförda synpunkter skulle medföra be­tydande fördelar. Det är visserligen sant, att den säkrare ställning, som en fullmakt innebär, har sitt särskilda värde ur rekryteringssynpunkt. Men å andra sidan har erfarenheten tydligt visat, att den nuvarande löne­ställningen i och för sig icke är tillräckligt lockande för de läkarkategorier, varom här närmast är fråga, varför en höjning av medicinalrådets löner i allt fall måste vidtagas, om rekryteringsmöjligheterna skola kunna förbättras. Jag anser det då vara en beaktansvärd vinst, om man samtidigt kan möjliggöra en större rörlighet i fråga om befattningarnas återbesättande än vad nu är fallet. Härvid vill jag, i anledning av vad statskontoret anfört, fästa uppmärksamheten vid att ett utbyte av medicinskt skolade byråchefer mot juridiskt-administrativt utbildade åtminstone tills vidare icke synes erbjuda en fram­komlig väg ur rekryteringssvårigheterna. Jag förordar därför, att ifrågava-

rande befattningar överförs till C-plan. Då enahanda synpunkter i större eller mindre utsträckning kunna anläggas även beträffande chefstjänsterna för tandvårds- och apoteksbyråerna, torde dessa tjänster likaledes böra uppföras å C-plan.

I fråga om lönegradsplaceringen innebär utredningens förslag, att läkarbyråcheferna skola placeras i lönegrad C 7 och övriga fackbyråchefer i C 6. Avgörande betydelse har därvid tillmätts inkomstläget för rekryteringsgrupperna. Häremot ha medicinalstyrelsen och lönenämnden m. fl. remissinstanser hävdat, att en enhetlig lönegradsplacering av samtliga fackbyråchefer inom medicinalstyrelsen vore mera rättvis med hänsyn till arten och omfattningen av fackbyråchefernas arbetsböda och ansvar. Medicinalstyrelsen har för sin del förordat lönegrad C 8, medan lönenämnden stannat vid att tillstyrka lönegrad C 7, även om enligt lönenämndens uppfattning vägande skäl kunna anföras för en högre placering. Själv ansluter jag mig till lönenämndens ståndpunkt och förordar alltså lönegrad C 7 för samtliga fackbyråchefer. Till detta mitt ställningstagande har i sin mån medverkat, att medelinkomsten för centralpoliklinikföreståndarna inom folktandvården samt för apoteksinnehavarna under år 1945 enligt lämnade uppgifter stigit till omkring 20 000 kronor, vilket efter den allmänna lönerrevisionen ungefär motsvarar inkomsten i lönegrad C 7. Samtliga fackbyråchefer torde böra benämnas medicinalråd och förordnas för en tid av sex år i sänder.

Om den av mig förordade lönegradsplaceringen godtages, förutsätter jag i likhet med utredningen, att en restriktivare prövning av frågor om tillstånd för fackbyråcheferna att innehava bisysslor kommer att framdeles tillämpas. Att helt förbjuda innehav av dylika sysslor lär liket som i andra fall vara möjligt eller ur allmän synpunkt önskvärt.

Beträffande de administrativa byråcheferna är jag icke beredd att förordna annan placering än 30 lönegraden. Chefen för lag- och utredningsbyrån torde tills vidare böra anställas å extra ordinarie stat.

Av vad jag i det föregående förordat anser jag böra följa, att överinspektören för sinnessjukvården i riket uppflyttas från lönegrad C 6 till C 7 samt att han liksom medicinalråden förordnas för en tid av sex år i sänder. I likhet med utredningen utgår jag härvid från att han, i mån av tid, skall ägna ökad uppmärksamhet åt den aktiva terapin inom sinnessjukvården samt att han skall vara föredragande inom styrelsen i ärenden, som direkt sammanhånga med hans verksamhet. För att lätta hans nuvarande arbetsböda bör han befrias från honom nu författningsenligt åliggande skyldighet att såsom ledamot deltaga i rättspsykiatriska nämndens sammanträden. Till frågan om hans ersättare i nämnden återkommer jag i ett följande avsnitt.

Rörande inspektören för sinnesslövärderna samt den psykiska barna- och ungdomsvården ansluter jag mig till utredningens förslag, att befattningen uppföres å C-planen med placering i lönegrad C 6 samt att innehavaren, i avbidan på närmare erfarenhet rörande lämpligheten att förena nu berörda arbetsuppgifter, förordnas tills vidare. Av enahanda skäl torde någon förändring av befattningens benämning icke böra nu vidtagas.

Fullgoda motiv synas mig vidare ha förebragts för att bereda generaldirektören en förbättrad löneställning. Jag anser mig dock icke kunna gå utöver utredningens, av lönenämnden biträdda förslag att placera verksamheten i lönegrad C 14, medförande en löneökning av i runt tal 4 000 kronor.

Vad slutligen angår överdirektören kunna skäl anföras såväl för utredningens förslag om placering i lönegrad C 8 jämte särskilt arvode såsom ersättning för ställföreträdarskapet som för medicinalstyrelsens förslag att placera honom i lönegrad C 10. Med hänsyn till önskvärdheten av att åt Kungl. Maj:t inrymmas frihet i fråga om förordnande av ställföreträdare för

generaldirektören, vill jag för min del förorda, att överdirektörsbefattningen placeras i lönegrad C 8 och att för ställföreträderskapet utgår ett särskilt arvode av 2 000 kronor för år, motsvarande skillnaden mellan lönegraderna C 8 och C 10. Tilläggas må, att ett arvode av samma storlek för närvarande utgår till verkschefernas ställföreträdare i telegrafstyrelsen och generalpoststyrelsen.

Behovet av underordnad personal och dennas löneställning.

Läkarbyråerna. Medicinalstyrelseutredningens förslag innebär i fråga om läkarbyråerna allenast smärre jämkningar i den nuvarande organisationen, såvitt angår den medicinskt utbildade personalen av biträdande karaktär. Anledningen härtill är, att den medicinska sakkunskapen under det senaste decenniet tillgodosetts relativt väl genom anställande mot arvode av s. k. specialföredragande, efter hand som utvecklingen så påkallat. Utredningen utgår från att denna form av förstärkning skall så långt sig göra låter anlitas även framdeles, i den mån behov uppkommer av ytterligare medicinskt utbildad personal.

Statsrådet har förklarat sig i princip dela denna utredningens uppfattning men samtidigt velat framhålla att redan nu föreliggande förhållanden synas kräva en komplettering av utredningens förslag på några punkter.

Av utredningen framlagt förslag att förändra en tjänst som medicinalråds-assistent till en befattning som specialföredragande i rättsmedicinska och därmed närbesläktade ärenden har statsrådet funnit ändamålsenligt med hänsyn till den avlastning av medicinalbyråchefens arbetsbörda, som därigenom möjliggöres. I likhet med utredningen utgår statsrådet också från att för handläggning av mödra- och barnavårdsärenden krävas två specialföredragande, en för vardera gruppen, med minst 5 timmars tjänstgöring jämte en heltidsanställd barnmorska.*

Härefter anför statsrådet följande.

Emellertid vill jag i detta sammanhang anmäla, att medicinalstyrelsen i sina anslagsäskanden för nästa budgetår återkommit till frågan om anställande av en överinspektör för förlossningsvården i enlighet med befolkningsutredningens förslag. Styrelsen har därvid under hänvisning till svårigheterna att förvärva en för ändamålet lämplig kraft hemställt, att Kungl. Maj:t måtte utverka riksdagens bemyndigande att, därest omständigheterna så skulle påkalla, medgiva överskridande av styrelsens icke-ordinarie post med erforderligt belopp. Otvivelaktigt är, såsom befolkningsutredningen framhållit, förlossningsvården i behov av en genomgående översyn. Allmänt har sålunda vitsordats, att inom såväl den öppna som den slutna förlossningsvården föreliggande brister, som snarast måste avhjälpas. Då den föreslagna överinspektören skulle biträda huvudmännen med råd och anvisningar vid planläggnings- och organisationsarbetet härutinnan finner jag det vara angeläget att medel åtminstone i viss omfattning beräknas för detta ändamål. Jag förordar, att ett belopp av högst 16 000 kronor, i runt tal motsvarande beräknad totallön efter den 1 juli 1947 till tjänsteman i nuvarande 29 löneklassen, ställes till Kungl. Maj:ts förfogande för tillgodoseende på lämpligaste sätt av nu berörda behov jämte tillsynen och ledningen av den förebyggande mödravården.

Vidare torde jag få anmäla, att medicinalstyrelsen i skrivelse den 6 september 1946 påkallat medel för anställande mot arvode av en pediatrikt skolad läkare, som i första hand skulle biträda med verkställande av inspektioner i förebyggande barnavård och i samband därmed lämna personliga råd och anvisningar till vederbörande funktionärer m. fl. Erfarenheten hade enligt medicinalstyrelsen visat, att en intensifiering av upplysningsverksamheten i detta hänseende erfordrades och att den nuvarande barnavårdsföredragandens arbetstid icke räckte till för detta ändamål. I mån av tid skulle den nye befattningshavaren även stå till förfogande för rådgivning beträffande vården av nyfödda barn å smärre förlossningsanstalter, där tillgång till specialist på orten icke funnes — ett område, som krävde ökad uppmärksamhet från det allmännas sida. Båda dessa ändamål äro för visso beaktansvärda. Tillräckligt underlag för ett bedömande av de därmed förenade organisatoriska konsekvenserna föreligger emellertid icke för närvarande. Jag anser mig därför böra stanna vid att förorda, att ett belopp av högst 16 000 kronor, beräknat på nyss angivet sätt, ställes till Kungl. Maj:ts förfogande för att efter närmare beprövande användas för tillgodoseende av samtliga de behov, som i nuvarande läge föreligga beträffande den förebyggande barnavårdens centrala ledning och tillsyn.

Under hänvisning till ökningen av de rätts- och socialpsykiatriska ärendena har utredningen, utöver medicinalrådet, räknat med två arvodesanställda föredragande, varav en med 5 timmars tjänstgöring och en med 2½ timmars tjänstgöring.

Under erinran att Kungl. Maj:t i anledning av särskild framställning från medicinalstyrelsen sett sig nödsakad medgiva, att under tiden 1 januari—30 juni innevarande år må vara anställd ytterligare en föredragande i rättspsykiatri med minst 2 timmars arbetstid har statsrådet i förevarande ämne anfört följande.

Man torde få räkna med att denna förstärkning blir erforderlig även under nästa budgetår. Beaktas må nämligen, att antalet inkommande ärenden av ifrågavarande slag under åren 1941—1945 successivt ökat från cirka 3 200 till 6 400 eller med i runt tal 600 om året. Sannolikt kommer stegringen, som fortsatt även under år 1946 samt främst hänför sig till abort- och steriliseringsärendena, att pågå ännu någon tid. Med hänsyn härtill anser jag mig icke kunna underlåta att i anslutning till medicinalstyrelsens förslag påkalla medel för anställande, efter Kungl. Maj:ts beprövande, av en arbetskraft, som jämte medicinalrådet helt kan ägna sin tid åt handläggningen av hithörande ärenden. För ändamålet torde, i avbidan på ytterligare erfarenhet, böra avses ett belopp av 16 000 kronor. Vid bifall härtill torde det vara till fyllest att härutöver räkna med allenast en deltidsanställd föredragande, vars arbetstid tills vidare torde böra begränsas till 2½ timmar dagligen.

Med erinran att Kungl. Maj:t under innevarande budgetår med hänsyn till den ökade arbetsbalansen å sinnessjukvårdsbyrån medgivit tillfälligt anställande av en medicinalrådsassistent å nämnda byrå har medicinalstyrelsen i sitt över utredningens betänkande årlättna remissyttrande framlagt förslag om definitivt anställande av en dylik befattningshavare. Hans dagliga arbetstid syntes till en början kunna bestämmas till 3½ timmar, varvid ersättningen i enlighet med utredningens principförslag borde bestämmas till ett arvode av 6 000 kronor för år.

Statsrådet har i ämnet framhållit, att det vore uppenbart att ett fortsatt utbyggande av sinnessjukvården komme att medföra en ökad belastning av byrån. Å andra sidan torde en decentralisering av vissa sinnessjukvårdsärenden från medicinalstyrelsen till de lokala sinnessjukhusdirektionerna kunna ske i huvudsaklig anslutning till de förslag, som framlagts av medicinalstyrelseutredningen. Möjligt vore även, att en ytterligare avlastning av byråns chef kunde ske genom anlåtande av den å byrån tjänstgörande byggnadsinspektören. Under sådana förhållanden vore statsrådet icke berett att nu taga ställning till medicinalstyrelsens yrkande om definitivt anställande av en medicinalrådsassistent å byrån. Statsrådet begränsade sig till att förorda, att erforderligt belopp ställes till Kungl. Maj:ts förfogande för att, i den mån behov visar sig föreligga, disponeras för ifrågavarande ändamål under nästa budgetår.

I fråga om specialföredragandenas tjänstgörings- och avlöningsförhållanden har medicinalstyrelseutredningen framhållit följande.

De nuvarande arvoden till specialföredragandena utgå i ett fall med 16 500 kronor, avseende heltidstjänstgöring, i tre fall med 7 200 kronor, avseende en tjänstgöring om $5\frac{1}{2}$ timmar, varav $3\frac{1}{2}$ timmar å tjänsterummet, i ett fall med 5 300 kronor för 4 timmars tjänstgöring, varav 2 timmar å tjänsterummet, samt i återstående fall med 3 600 kronor, avseende en tjänstgöring av minst 2 timmar enligt medicinalstyrelsens närmare bestämmande. Det högsta arvodet, som uppbäres av föredraganden för ärenden rörande könssjukvården och nära överensstämmar med medicinalråds slutlön, inklusive rörligt tillägg och kristillägg, torde ha utmåtts med tanke på de speciella krav, som förelägo vid befattningens inrättande (år 1944). De övriga arvoden ha ursprungligen stått i visst förhållande till medicinalrådets begynnelselöner. Under krisåren ha de emellertid — såsom utgörande ersättning för bisysslor — icke undergått förhöjning i samma mån som sistnämnda löner, inberäknat rörligt tillägg och kristillägg, varför proportionen mellan arvodesbeloppen och lönerna förskjutits till arvodestagarnas nackdel. Bifalles medicinalstyrelseutredningens förslag om överflyttning av medicinalråden å civila avlöningsreglementets löneplan C, lönegrad 7, blir skillnaden ännu större. En reglering uppåt av arvodesbeloppen synes därför skälig. I samband därmed torde en mindre jämkning av den för de deltidanställda arvodestagarna gällande arbetstiden böra vidtagas. Utredningen föreslår för sin del, att deltidarvoden fixeras till 8 400, 6 000 och 4 200 kronor, varvid utredningen räknat med en arbetstid av omkring 5, $3\frac{1}{2}$ och $2\frac{1}{2}$ timmar dagligen.

Statsrådet har för sin del icke haft något att erinra mot vad utredningen sålunda anför. För medicinalrådsassistent har statsrådet ansett arvodet böra bestämmas till 6 000 kronor för år, därvid emellertid förutsatts att föredragningsskyldighet i viss omfattning åläggas nämnde befattningshavare.

För byrånspektören och biträdande byrånspektören för sjuksköterskeväsendet, vilka nu åtnjuta avlöning enligt lönegrad A 22 respektive Eo 17, har utredningen föreslagit uppflyttning till lönegrad A 24 respektive Eo 20. Medicinalstyrelsen och svensk sjuksköterskeförening ha påyrkat en höjning av dessa tjänster till lönegrad A 26 respektive Eo 22. Statskontoret och lönenämnden ha förordat lönegrad A 24 för byrånspektören men beträffande den biträdande byrånspektören icke velat medgiva högre placering än 17 respektive 18 lönegraden.

För sin del har statsrådet — under erinran om den uppflyttning av statsanställd personal med sjuksköterskeutbildning, som förordats av chefen för finansdepartementet i årets statsverksproposition under rubriken för flera huvudtitlar gemensamma frågor — förklarat sig biträda utredningens förslag såsom till synes rimligt avvägt.

Vid remissbehandlingen har medicinalstyrelsen jämväl framställt krav på utökning av den fasta personalen å byråinspektörens avdelning med eu sjuksköterskeutbildad befattningshavare, närmast avsedd såsom biträde vid handläggning av ärenden i samband med förandet av det s. k. sjuksköterskeregistret, vilket under krigsåren upplades för beredskapsändamål. Behovet av denna arbetskraft sammanhänger i huvudsak med frågan, huruvida de s. k. krigsplaceringarna av sjuksköterskor skola fortsättas.

Med hänsyn till att sistnämnda spörsmål vore beroende på Kungl. Maj:ts prövning och även ur principiell synpunkt har statsrådet ansett det lämpligast, att medel för avlöning till denna arbetskraft, liksom för annan av sjukvårdsberedskapen särskilt påkallad personalförstärkning, i mån av behov bestrides från ett speciellt anslag på sätt hittills skett. Däremot har det syntts statsrådet som om skäl talade för att på sätt styrelsen föreslagit den arvodesanställda sjukgymnasten överflyttades från beredskapsstat till styrelsens stat. Statsrådet har därför tillstyrkt sistnämnda förslag.

Svensk sjuksköterskeförening har föreslagit anställande av ytterligare en biträdande byråinspektör, som i första hand skulle ägna uppmärksamhet åt arbetsförhållandena för sjukvårdspersonalen vid sinnenjukhusen. Förslaget har icke föranlett annat uttalande från statsrådets sida än att, i den mån behov av särskild tillsyn och rådgivning på detta område föreligger vid sidan av de initiativ, som tagas av personalorganisationerna själva, denna torde tills vidare få utövas av någon av de nuvarande byråinspektörerna, av vilka den ena trätt i funktion så sent som år 1945.

I fråga om den juridiskt-administrativa personalen innebär utredningens förslag i huvudsak, att två förste byråsekreterartjänster (A 24) utbytas mot två byrådirektörstjänster (A 28), att en arvodesbefattning som förste byråsekreterare uppföres på ordinarie stat (i lönegrad A 24) samt att antalet ordinarie byråsekreterarbefattningar (A 21) ökas från två till tre.

Utredningens motivering för inrättande av de två byrådirektörstjänsterna i lönegrad A 28, vilka skulle vara placerade, en å medicinal- och en å sjukhusbyrån, har statsrådet funnit fullt bärande. Statsrådet har vidare — under hänvisning till sitt tidigare uttalande om angelägenheten av att lätta arbetsbördan för medicinalbyråchefen — förordat av medicinalstyrelsen framlagt förslag, att nuvarande förste byråsekreterartjänsten i lönegrad A 24 å medicinalbyrån bibehålles. Statsrådet tillstyrker likaledes, att den nuvarande arvodesavlönade förste byråsekreterarbefattningen å hälsovårdsbyrån överföres till ordinarie stat i samma lönegrad samt att en ny byråsekreterartjänst inrättas. I enlighet härmed skulle till de fem läkarbyråernas förfogande stå

2 byrådirektörer (A 28), 3 förste byråsekreterare (A 24) samt 3 byråsekreterare (A 21), vilket innebär en ökning i förhållande till nuvarande organisationen med tre ordinarie tjänstemän. Härutöver har statsrådet tills vidare räknat med ett behov av 7 juridiskt utbildade amanuenser eller samma antal som för närvarande.

Jämlikt medgivande av Kungl. Maj:t den 17 mars 1944 må hos medicinalstyrelsen (sinnessjukvårdsbyrån) tills vidare vara anställd en byggnadsinspektör mot ett arvode av 11 200 kronor för år. Denne inspektör skall enligt en av Kungl. Maj:t samma dag fastställd instruktion biträda medicinalstyrelsen och vederbörande sjukhusdirektioner vid vården av de fastigheter, som stå under medicinalstyrelsens förvaltning. Han skall därvid hava närmaste överinseendet och tillsynen över dessa fastigheter samt förbereda frågor, som gälla byggnadernas underhåll. Byggnadsinspektören åligger bland annat att biträda vederbörande sjukhusdirektioner vid sådan årlig syn, som avses i 21 § sinnessjukvårdsstadgan, och upprätta instrument över besiktningen, samt att, när så erfordras, verkställa av- och tillträdessyner å tjänstebostäder och tillse, att enhetliga regler till dessas underhåll följas. Innehavare av ifrågavarande befattning förordnas av Kungl. Maj:t. Arvodet till densamma bestrides för närvarande från medicinalstyrelsens delfond av statens allmänna fastighetsfond.

Medicinalstyrelseutredningen har ansett närmare erfarenheter rörande ifrågavarande befattningshavares arbetsbörda böra avvaktas, innan frågan om utvidgning av byggnadsinspektörens befogenheter upptoges till omprövning och under sådana förhållanden icke heller ansett sig böra ifrågasätta någon ändring av befattningshavarens anställnings- eller löneförhållanden.

Statsrådet har, med erinran att Kungl. Maj:t numera på finansdepartementets föredragning medgivit anställande av en biträdande byggnadsinspektör inom styrelsen med avlöning från statens allmänna fastighetsfond, ansett erfarenheten ha givit vid handen, att i vart fall en av ifrågavarande befattningshavare icke kan undvaras, och för sin del förordat av medicinalstyrelsen framlagt förslag, att byggnadsinspektören överföres till medicinalstyrelsens stat såsom e. o. tjänsteman. Hans avlöning har därvid i anslutning till nuvarande arvode ansetts böra utgå enligt 24 lönegraden i gällande löneplan Eo.

I en den 16 november 1946 dagtecknad promemoria har medicinalstyrelsen gjort framställning om anvisande av medel till en konsulent m. m. för bekämpande av råttor.

Statsrådet har i ämnet anfört följande.

Vad slutligen beträffar medicinalstyrelsens framställning om medel till en konsulent m. m. för bekämpande av råttor har jag av vad i ärendet anförts blivit övertygad om att mera energiska åtgärder äro erforderliga för bekämpande av råttor och möss. Härför tala såväl angelägenheten av att, särskilt under nu rådande förhållanden, livsmedelslager och andra förnödenheter i möjligaste mån skyddas mot skadegörelse som de sanitära vådor, vilka följa med förekomsten av råttor. Den nu avslutade försöksverksamheten inom Värmlands län synes också ha lämnat så värdefulla resultat,

att anledning föreligger att fortsätta på den inslagna vägen. För åstadkommande av effektiva åtgärder torde emellertid, åtminstone tills vidare, krävas fortsatt medverkan från statens sida. Jag förordar därför styrelsens förslag om anställande av en särskild konsulent för ändamålet, vilken i så fall bör anknytas till hälsovårdsbyrån. På denne befattningshavare bör ankomma att stimulera vederbörande kommunala myndigheter till vidtagande av effektiva rättutrotningsåtgärder samt att meddela upplysning om lämpliga metoder härför. En viktig uppgift för konsulenten bör vidare vara att verka för samordning av rättbekämpandet inom större sammanhängande eller angränsande områden. Vad beträffar ersättningen till konsulenten synes denna böra utgå i form av arvode, vilket lämpligen torde kunna bestämmas till 10 000 kronor. Kostnaderna för konsulentens resor och erforderliga expenser för verksamheten torde böra utgå från vederbörande anslagsposter i styrelsens omkostnadsstat.

Däremot är jag icke beredd att på grundval av föreliggande utredning tillstyrka styrelsens förslag om statsbidrag till kommunerna för rättutrotningsåtgärder. Det av styrelsen äskade beloppet för upplysningsverksamhet har i huvudsak avsetts för en annonskampanj i rättutrotningsfrågan. Med anledning härav vill jag erinra om att av ett å tilläggsstat I till riksstaten för löpande budgetår anvisat anslag av 16 000 kronor till utrotning av råttor (prop. nr 311/1946, bil. 4, punkt 7; riksd. skr. nr 500/1946) ett belopp av 6 500 kronor avsetts för en sådan kampanj. Med beaktande härav och då styrelsens upplysningsverksamhet framför allt torde böra taga sikte på de kommunala myndigheterna, synes anledning icke föreligga att nu böra beräkna särskilda medel för detta ändamål. Uppkommande kostnader för tryckning av erforderliga broschyrer och dylikt torde böra bestridas från den i styrelsens omkostnadsstat uppförda anslagsposten till publikationstryck. Skulle sedermera behov yppas av sådan upplysningsverksamhet, att kostnaderna därför icke böra belasta nyssnämnda anslagspost, torde Kungl. Maj:t vara oförhindrad att ställa erforderliga medel till förfogande från förslagsanslaget till vissa kostnader för allmän hälso- och sjukvård.

Tandvårdsbyrån. Utredningens förslag till personalorganisation för den nya tandvårdsbyrån innebär allenast, att personalen å den nuvarande tandvårdsavdelningen beredes något förbättrade anställnings- och lönevillkor. Vad vid remissbehandlingen anförts har icke givit statsrådet tillräcklig anledning att frångå utredningens förslag härutinnan. Statsrådet tillstyrker alltså, att till tandvårdsbyrån knyts en byråtandläkare i lönegrad Eo 26 samt en byråsekreterare i lönegrad A 21.

Härjante har statsrådet framhållit, att med hänsyn till det labila läget å folktandvårdens område ytterligare någon tids erfarenhet borde avvaktas, innan den juridiska personalen å byrån utökades enligt av medicinalstyrelsen framfört önskemål.

Apoteksbyrån. Vad beträffar apoteksbyrån har frågan om specialitetskontrollens organisation varit föremål för särskild undersökning av medicinalstyrelseutredningen, som därvid kommit till det resultatet, att en förenkling och rationalisering av densamma skulle kunna åvägabringas, om föredragningen och i viss mån även beslutanderätten i hithörande ärenden anförtröddes åt statens farmaceutiska laboratorium. Medicinalstyrelsen har bestämt motsatt sig en sådan åtgärd, främst av följande skäl. Dels finge det anses principiellt betänkligt att belasta en praktisk-vetenskaplig institution

med administrativa uppgifter, som komme att taga en väsentlig del av föreståndarens tid i anspråk, dels skulle de farmaceutiska specialiteterna, som allenast utgjorde en särskild grupp av läkemedel, i handläggningsavseende utbrytas ur sitt naturliga samband med övriga läkemedel och dels påkallade utvecklingen inom toxikologiens, farmakoterapiens, läkemedelstillverkningens och läkemedelshandelns områden ökade insatser från den centrala myndighetens sida, vilket under alla förhållanden nödvändiggjorde en utbyggnad av medicinalstyrelsens apoteksbyrå. Härtill komme, att utredningens förslag, som förutsatte ett långt gående samråd med apoteksbyråchefen, i förhållande till nuvarande praxis snarare medförde en ökning än en avlastning av apoteksbyråchefens redan förut tyngande arbetsböda. Medicinska fakulteten i Lund har i huvudsak hävdlat enahanda synpunkter, medan vissa andra remissinstanser i princip anslutit sig till utredningens förslag.

Statsrådet har i förevarande avseende anfört följande.

För egen del har jag funnit de av medicinalstyrelsen anförda synpunkterna så vägande, att jag ställer mig betänksam mot ett genomförande av utredningens förslag i nu berörda del, oaktat vissa praktiska fördelar därav kunna påräknas. Vid prövning av denna organisationsfråga torde ävenledes böra beaktas, att en väsentlig minskning av det med specialitetskontrollen förenade arbetet torde stå att vinna genom en översyn av specialitetskungörelsen i syfte att begränsa det nu onödigt stora antalet specialiteter. Detta spörsmål lärer få anses ingå i det problemkomplex, som den av mig år 1946 tillkallade läkemedelsutredningen har att överväga. Under sådana förhållanden anser jag mig icke böra förorda ett genomförande av utredningens förslag till specialitetskontrollens ordnande utan räknar med att hithörande ärenden i princip tills vidare, liksom övriga läkemedelsärenden, handläggas å apoteksbyrån.

Å andra sidan synes mig försiktigheten bjuda, att resultatet av läkemedelsutredningens arbete avvaktas, innan definitiv ställning toges till frågan om apoteksbyråns organisation. Med hänsyn härtill är jag icke beredd att nu tillstyrka medicinalstyrelsens förslag om inrättande av en byrådirektörsbefattning i lönegrad Eo 28 för handläggning av läkemedelsärendena inom styrelsen. För att emellertid bereda medicinalstyrelsen möjlighet att intermistiskt tillgodose de ökade krav, som utvecklingen på läkemedelsområdet ställer på den centrala ledningen, vill jag förorda, att medel ställes till disposition för anställande mot arvode av en specialföredragande i läkemedelsärenden. I betraktande av de speciella kvalifikationer, som erfordras av denne föredragande, därest avsedd effekt skall ernås, bör arvodet icke sättas lägre än till 15 000 kronor för år vid heltidstjänstgöring. Det torde böra tillkomma Kungl. Maj:t att närmare bestämma villkoren för beloppets disposition.

Vad angår apoteksbyrån i övrigt har utredningen förordat, att en befattning som apotekarassistent å beredskapsstat förändras till en ordinarie befattning som byråapotekare i lönegrad A 26. Vidare har föreslagits, att den nu befintliga befattningen som byråassistent i lönegrad Eo 24, som för närvarande vore vakant, indrages.

Beträffande den juridiskt-administrativa personalen å apoteksbyrån har utredningen funnit arbetsbördans storlek motivera, att nuvarande befattning som ordinarie byråsekreterare (A 21) förändras till en befattning som förste byråsekreterare i lönegrad A 24. Till byråns förfogande borde därjämte stå

minst en amanuens. Huruvida ytterligare amanuenshjälp, i likhet med vad för närvarande vore fallet, framdeles komme att erfordras å byrån, bleve bland annat beroende av den avlastning, som överflyttningen av vissa juridiska och ekonomiska ärenden till andra byråer kunde innebära.

Statsrådet har ansett fullgoda skäl tala för utredningens förslag om inrättande av en byråapotekarbefattning i lönegrad A 26. Vanskligare vore att bedöma, huruvida därutöver ett stadigvarande behov av en apoteksutbildad byråassistent komme att förefinnas. Vissa skäl talade emellertid för att så kunde bli fallet. I avbidan på ytterligare erfarenhet ville statsrådet därför förorda, att den nu vakanta befattningen som byråassistent i lönegrad Eo 24 tills vidare uppehölls medelst vikarie.

Beträffande den juridiskt-administrativa personalen har statsrådet i likhet med lönenämnden ansett tillräckliga skäl knappast föreligga att placera förste byråsekreteraren å byrån i högre lönegrad än 24, helst som enligt statsrådets uppfattning ärenden angående pensioner och understöd åt apoteksanställda borde överflyttas till kameralbyrån. De övriga ärenden, som enligt medicinalstyrelsens förslag skulle föredragas av ifrågavarande befattningshavare, syntes icke vara av den svårighetsgrad, att de motiverade en uppflyttning till lönegrad A 26. I anledning av ett av styrelsen framlagt förslag om inrättande av en byråsekreterarbefattning i lönegraden Eo 21 har statsrådet — under hänvisning till de allmänna grunder för befordran av amanuenspersonal, som chefen för finansdepartementet i annat sammanhang föreslagit — velat framhålla, att det med hänsyn till byråns arbetsbörda förefaller rimligt att där placeras en relativt kvalificerad befattningshavare bland den extra ordinarie juristpersonalen.

Föreliggande förslag i övrigt har icke föranlett någon erinran från statsrådets sida. I enlighet härmed har, liksom för närvarande, räknats med 3 amanuenser å denna byrå.

Lag- och utredningsbyrån. I fråga om denna byrå har utredningen föreslagit, att chefen för byrån för biträde med vissa utredningar, granskningen av mindre krävande författningsärenden samt löpande tillsyn över medicinalstyrelsens författningssamling tilldelas en förste byråsekreterare i lönegrad Eo 26.

I övrigt innebär utredningens förslag att till ifrågavarande byrå förläggas en särskild avdelning, avsedd för medicinal- och veterinärstatistikens handhavande och bearbetning, samt att till nämnda avdelning knytes en förste aktuarie i lönegrad A 26, en aktuarie i lönegrad A 21 samt ett kanslibitråde och ett kontorsbiträde å extra ordinarie stat.

Statsrådet har beträffande berörda förslag anfört följande.

Jag har redan i det föregående givit min anslutning till utredningens förslag att sammanföra handläggningen av viktigare författningsärenden och större organisatoriska utredningar till en särskild byrå, vilken jämväl skulle fungera såsom redaktion för medicinalstyrelsens författningssamling. Någon meningsskiljaktighet synes icke föreligga om att byråchefen för biträde med dessa uppgifter behöver en relativt kvalificerad kraft, lämpligen placerad som förste byråsekreterare i lönegrad Eo 26. Jag förordar detta förslag.

Full enighet råder ock om utredningens förslag att för medicinal- och veterinärstatistikens handhavande och bearbetning inrätta en särskild avdelning inom styrelsen. Av vad utredningen och remissinstanserna anfört i denna del står det klart även för mig, att en sådan avdelning snarast bör komma till stånd. Då jag tillstyrker ifrågavarande förslag, vill jag särskilt understryka angelägenheten av att förekommande sammanställningar genom erforderliga kommentarer och analyser samt genom snabb publicering göras lätt tillgängliga för praktiska syften. På dessa punkter synas bristerna i den nuvarande statistiken ha varit mest framträdande. Jag utgår vidare från att frågor om utvidgning av den löpande statistiken göras till föremål för noggrann prövning med hänsyn till ändamål och omfattning. Detsamma gäller självfallet behovet av större statistiska specialutredningar.

Från dessa utgångspunkter har jag icke funnit anledning till erinran mot den personalorganisation, som föreslagits för avdelningen. Jag tillstyrker alltså, att för avdelningens ledning inrättas en förste aktuariefattning i lönegrad A 26, att för biträde med arbetet å avdelningen avses en aktuarie i lönegrad A 21 samt ett kanslibitråde och ett kontorsbiträde å extra ordinarie stat. Jag förordar även medicinalstyrelsens förslag, att den å hälsovårdsbyrån nu tjänstgörande medicinalrådsassistenten tills vidare överföres till denna avdelning. En omprövning av denna anordning bör emellertid verkställas, sedan någon tids erfarenhet vunnits om arbetsbördan å avdelningen. I övrigt bör, i mån av behov, anställas extra eller tillfälliga befattningshavare. Härtill återkommer jag i ett senare avsnitt.

Vid bifall till vad jag sålunda förordat bör indragning ske av såväl den vakanta befattningen som förste aktuarie vid statens institut för folkhälsan som det nuvarande fasta arvudet för statistiskt biträde åt medicinalstyrelsen å 3 000 kronor.

Kameralbyrån. Vad angår kameralbyrån innebär utredningens förslag till personalorganisation i huvudsak följande.

Den ordinarie kamrerarbefattningen uppflyttas från lönegrad A 24 till lönegrad A 26, varjämte den biträdande kamreraren beredes fastare anställning genom överflyttning till ordinarie stat med placering i lönegrad A 24. Två av de för granskningsarbetet avsedda amanuenserna överföras till ordinarie stat med placering såsom revisorer i lönegrad A 21. Vidare ha skäl ansetts föreligga för en uppflyttning av biträdande kassören och kassören från lönegrad Eo 7 till lönegrad A 9 respektive från lönegrad A 11 till lönegrad A 14. Den ökade kontrollen beträffande vanförestalternas och kustsanatoriernas ekonomiska förvaltning har utredningen ansett motivera, att den nuvarande befattningen för byråsekreterare i lönegrad A 21 förändras till en förste byråsekreterartjänst i lönegrad A 24. Den nuvarande, medelst arvode motsvarande lön för förste byråsekreterare i lönegrad Eo 26 avlönade extra föredraganden har ansetts kunna undvaras. Utredningen har vidare ansett, att, därest veterinärväsendets ledning frigöres från medicinalstyrelsen, en minskning av personalen med en revisor borde vara möjlig samt att med förberörda uppflyttning av kassören och dennes närmaste biträde borde kunna anstå.

Efter redogörelse för de i ämnet avgivna remissyttrandena har *statsrådet* för sin del anfört följande.

Till frågan om arbetsuppgifterna för kameralbyrån har jag i det föregående tagit principiell ställning, därvid jag i allt väsentligt anslutit mig till

utredningens förslag. Jag utgår alltså från att på denna byrå skall, efter samråd med vederbörande fackbyrå, ankomma handläggningen av ärenden, som avse styrelsen åliggande ekonomisk förvaltning eller kontroll av sinnessjukvårdsanstalter, vanförestalter, kustsanatorier, centrala radiumanstalter och laboratorier, vissa ärenden rörande apotekens ekonomiska förhållanden, anmärknings- och revisionsmål samt frågor av löne- och pensionsteknisk natur. Härtill kommer den stora gruppen ärenden rörande utanordningar, uppörd och redovisning.

I förhållande till nuvarande ordning innebär detta en icke obetydlig ökning av kameralbyråns arbetsuppgifter och ansvar. Å andra sidan måste beaktas, att den av mig förordade överdirektörstjänsten samt lag- och utredningsbyrån kommer att medföra en avsevärd lättnad i framför allt kameralbyråchefens arbetsbörd. Veterinärväsendets skiljande från medicinalstyrelsen kommer också att påverka kameralbyråns arbetsbörd i minskande riktning, främst beträffande utanordningsärendena. Nu berörda förhållanden bjuda givetvis, att viss försiktighet iakttages vid bedömandet av byråns personalbehov. I väsentliga delar låter sig emellertid arbetsbördan relativt väl överblicka för den närmaste tiden.

Detta gäller i första hand styrelsens allmänna medelsförvaltning, vars art och omfattning närmare belysts av såväl utredningen som medicinalstyrelsen. Här må endast erinras om att utanordningsverksamheten, som med hänsyn till den därmed förenade granskningen representerar den drygaste delen av medelsförvaltningen, efter frånräknande av utgifterna för veterinärväsendet och beredskapsändamål kan beräknas komma att överstiga 100 miljoner kronor för år, fördelade på ett 100-tal anslag och 30 000 à 35 000 utanordningar. Det är visserligen icke osannolikt, att den pågående revisionen av statsbidragsväsendet å hälso- och sjukvårdens område kommer att medföra en viss förenkling av arbetet med dithörande utanordningar, men denna lättnad lär mer än väl komma att uppvägas av den ökning i utanordningsbördan, som kan förväntas bli följden av ett genomförande på statens bekostnad av fri sjukhusvård och delvis fria läkemedel i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande, av statsmakterna i princip godkända förslag. Sannolikheten talar för att man i fortsättningen snarare har att emotse en ökning än en minskning av medicinalstyrelsens medelsförvaltning. Vid sådant förhållande anser jag mig kunna utan tvekan förorda utredningens, av statskontoret och riksräkenskapsverket biträdda förslag om uppflyttning av den nuvarande kamrerarbefattningen från lönegrad A 24 till A 26 samt om överförande av den biträdande kamrerarbefattningen från beredskapsstat till ordinarie stat med placering i lönegrad A 24. Jag tillstyrker vidare, att för biträde med granskning av inkommande räkningar m. m. tills vidare avses två revisorer, varav en i lönegrad A 21 och en i lönegrad Eo 21, ävensom en amanuens. Jag har då räknat med att kamreraren tillika skall fungera som kontorschef och närmaste förman för expeditiönsvaktpersonalen. Med hänsyn till kassa- och bokföringsgöromålens stora omfattning synes det mig tillika rimligt att räkna med en kassör i lönegrad A 14 och en kontorist i lönegrad Eo 9 för dessa arbetsuppgifter. Till behovet av biträdespersonal för löneuträkningar och siffergranskning återkommer jag i det följande.

Nu förordade organisation av vad som lämpligen kan kallas kamrerarkontoret utgår från att byråchefen utövar beslutanderätten i utanordningsärendena på förslag av endera av kamrerarna. Möjlighet måste därför beredas honom att i betydande omfattning företaga stickprovsgranskning av det underliggande materialet; eljest kommer hans kontroll, liksom nu till största delen är fallet, att bli mera skenbar än verklig. I likhet med utredningen finner jag ock angeläget, att kameralbyråchefen ägnar laboratoriernas administration och ekono-

miska förvaltning en fortlöpande uppmärksamhet och kontroll samt står till laboratorieföreståndarnas förfogande för samråd i dithörande ärenden. Härutöver torde tillsynen beträffande vanförestaltnernas och kustsanatoriernas ekonomiska förvaltning, löne- och pensionsärenden samt remisser och ekonomiska utredningar komma att kräva en avsevärd tid. Till byråns förfogande bör därför stå underordnad personal, som kan biträda vid handläggningen av nu berörda ärenden.

För detta ändamål har i Kungl. Maj:ts förslag avsetts en förste revisor i lönegrad A 24, vilken skulle ersätta den nuvarande byråsekreteraren, ävensom en juridiskt utbildad amanuens. Den senare förutsättes jämväl få anlitas som biträde åt överdirektören för uppsättning av expeditioner i personalärenden m. m.

Vad slutligen angår avdelningen för sinnessjukhusens ekonomiska förvaltning har statsrådet funnit den av medicinalstyrelsen föreslagna jämkningen i utredningens förslag ändamålsenlig och alltså förordad, att avdelningens personal kompletteras med en förste assistent i lönegrad Eo 20 i stället för en amanuens. Denne förutsättes, i mån av behov, kunna anlitas för upphandling även för laboratoriernas räkning.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Norman m. fl.* (I: 226) och den andra inom andra kammaren av herrar *Håstad* och *Birke* (II: 337), i vilka hemställts, att riksdagen måtte vid behandlingen av proposition nr 67/1947 föreslå inrättandet å medicinalstyrelsen av en befattning i lönegrad A 28 med benämning byrådirektör för kontroll av vanförestaltnernas och kustsanatoriernas ekonomiska förvaltning.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för motionsyrkandet, får utskottet hänvisa till motionen I: 226.

Skriv- och expeditiönsvaktpersonal m. m. Bland styrelsens registrerings- och skrivpersonal ingå fyra kansliskrivare, varav en är ordinarie och tjänstgör såsom registrator, medan de övriga, som äro extra ordinarie, anförtrots speciella uppgifter av förhållandevis kvalificerad natur. Härutinnan har utredningen icke föreslagit annan ändring än att en av de extra ordinarie kansliskrivarna skulle överföras till ordinarie stat. Medicinalstyrelsen åter har ansett, att de tre extra ordinarie kansliskrivarnas uppgifter vore av så kvalificerad art, att de motiverade inrättandet av tre amanuensbefattningar i lönegrad Eo 14. Lönenämnden vill av principiella skäl icke tillstyrka inrättande av amanuensbefattningar för ifrågavarande personal utan förordar i stället, att tjänsterna förändras till kontorsskrivarbefattningar i lönegrad 15.

För egen del har statsrådet icke kunnat undgå att av medicinalstyrelsens motivering få det intrycket, att alltför stort ansvar lagts på eller avsetts för ifrågavarande befattningshavare. Detta har syntts gälla, även om dessa uppflyttas till amanuenser eller kontorsskrivare i högre lönegrad. Vikten av att det faktiska underlaget för befordrings- och andra personalärenden är fullt korrekt talade enligt statsrådets mening bestämt för att ansvaret för detsamma bibe-

hålles hos vederbörande föredragande, särskilt som bedömningsfrågor i icke ringa utsträckning synas vara förenade med hithörande primäruppgifters bearbetning och sammanställning. I den mån tiden icke medgäve föredraganden att kontrollera korrektheten av meritsammanställningar m. m., borde sådan kontroll i mån av behov åläggas byråsekreterare eller annan tjänsteman i motsvarande ställning. Till frågan i vad mån kansliskrivarnas arbete i övrigt vore av den natur, att det motiverade en högre löneställning än den nuvarande, vore statsrådet icke berett att nu taga ståndpunkt utan borde därmed få anstå, till dess resultatet föreläge av pågående utredning rörande den högre biträdespersonalens löneförhållanden.

Vad nu sagts toge närmast sikte på de å medicinal- och kameralbyrån placerade kansliskrivarna men gällde analogt även den vid sinnessjukvårdsbyrån tjänstgörande befattningshavaren i samma löneställning.

Bärande skäl ha däremot ansetts föreligga till stöd för styrelsens förslag om inrättande av två nya kansliskrivartjänster, varav den ena skulle fylla motsvarande uppgifter å apoteksbyrån som nyssnämnda kansliskrivare å medicinal- och kameralbyråerna, medan den andra skulle fungera som generaldirektörens handsekreterare. Av samtliga sex kansliskrivare borde tills vidare högst tre inneha ordinarie anställning.

För vissa uppgifter å avdelningen för sinnessjukhusens ekonomiska förvaltning har medicinalstyrelsen föreslagit anställande av en kontorist i lönegrad Eo 9. Statsrådet har ansett att, i avbidan på förenämnda utredning angående den högre biträdespersonalens löneställning, för detta ändamål tills vidare borde avses ett kanslibitråde i lönegrad Eo 7.

I övrigt har medicinalstyrelsen räknat med ett behov av 16 kanslibiträden och 35 kontorsbiträden, medan utredningen, som dock betecknat sitt förslag såsom en minimiberäkning, stannat vid 8 kanslibiträden, 18 kontorsbiträden och 10 skrivbiträden. Därvid har hänsyn tagits bland annat till den nya statistikavdelningen samt till kameralbyråns behov av biträdeshjälp för löneuträkningar och sifferkontroll. Statsrådet har förklarat sig icke vara för närvarande berett att i förevarande hänseende sträcka sig längre än att för mera kvalificerat arbete förorda 11 kanslibiträden, därav 6 ordinarie, samt 32 befattningshavare i högst 4 lönegraden. För de senare borde enligt den av chefen för finansdepartementet förordade allmänna befordringsgången för biträdespersonalen avses 15 ordinarie kontorsbiträdesbefattningar. Sammanlagda antalet befattningshavare för skriv- och registreringsuppgifter skulle vid bifall härtill uppgå till 50, varav 24 i ordinarie ställning. I betraktande av att för närvarande vore anställda 44 biträden för nu föreliggande uppgifter av förevarande slag och att styrelsens verksamhet på hälso- och sjukvårdens område i vissa hänseenden avsåges bli utvidgad borde denna personaluppskattning icke kunna anses vara för hög. Härutöver finge man givetvis räkna med att behov av tillfälliga biträden och vikarier komme att uppstå.

Vad härefter angår expeditionsvakts- och telefonpersonalen har statsrådet ansett vägande skäl tala för att närmaste tillsynen av medicinalstyrelsens stora blankettförråd och vad därmed sammanhänger anförtros åt en särskild befatt-

ningshavare i högre löneställning än den, som tillkommer expeditionsvaktspersonal. Statsrådet tillstyrker därför medicinalstyrelsens av lönenämnden biträdda förslag att för ändamålet inrätta en befattning som materialförvaltare i lönegrad A 10. Däremot har statsrådet i likhet med lönenämnden ansett sig icke berett att nu förordna inrättande av en särskild arkivbiträdesbefattning för handhavande av styrelsens arkiv utan borde denna uppgift, i anslutning till vad utredningen tänkt sig, böra tills vidare anförtros åt materialförvaltaren med biträde av en expeditionsvakt i lönegrad A 5. I övrigt borde för de egentliga expeditionsvaktsgöromålen avses en befattning i lönegrad A 7, två i lönegrad A 5 samt tre i lönegrad Eo 5. För telefonpassningen borde beräknas en befattning i lönegrad A 4 samt en extra ordinarie befattning.

Vad slutligen angår den hos styrelsen medelst arvode anställda pressombudsmannen har ännu någon tids erfarenhet ansetts böra avvaktas innan ställning tages till frågan om befattningens överförande till ordinarie stat.

Speciella anordningar för handläggning av vissa ärenden.

Rättspsykiatriska och rättsmedicinska ärenden. Utredningen har förordat, att från rättspsykiatriska nämndens befattning avskiljes handläggningen av de ärenden, vilka avse tillstånd till abort, sterilisering och kastrering, de s. k. socialpsykiatriska ärendena. Utredningen har vidare ifrågasatt, om icke hit borde hänföras ärenden angående tillstånd att ingå äktenskap, vari medicinalstyrelsen har att avgiva utlåtande.

Vad sålunda föreslagits har vid remissbehandlingen genomgående tillstyrkts eller lämnats utan erinran.

Jämväl statsrådet har funnit utredningens förslag välbetänkt, då såväl arten som omfattningen av samtliga av de av utredningen angivna ärendena talade för att de anförtroddes åt en särskild nämnd, vilken lämpligen syntes kunna benämnas socialpsykiatriska nämnden. Statsrådet har i detta hänseende velat erinra om att medicinalstyrelsens befattning med abortärenden väsentligt vidgats genom en år 1946 vidtagen ändring av abortlagen, innebärande bland annat, att avbrytande av havandeskap på såväl humanitära som socialmedicinska indikationer må ske även efter direkt prövning av medicinalstyrelsen. Vid behandlingen av denna lagändring förutsattes också, att frågan om en förstärkning av framför allt den sociala sakkunskapens inflytande på abortärendenas avgörande skulle uppmärksammas i samband med medicinalstyrelsens omorganisation.

Enligt medicinalstyrelseutredningens förslag skulle den socialpsykiatriska nämnden bestå av tre ledamöter, varav en skulle vara läkare med omfattande praktisk erfarenhet och i regel förutsättas fungera som ordförande, en psykiater inom medicinalstyrelsens rättspsykiatriska byrå, tillika föredragande, samt en kvinna med social erfarenhet. Därjämte skulle i vissa ärenden för samråd tillkallas olika medlemmar av styrelsens vetenskapliga råd. Häremot har vid remissbehandlingen framförts erinran bland annat i syfte att obligatoriskt tillförsäkra nämnden obstetrisk sakkunskap; bakom detta

krav ligger farhågan för att nämnden eljest skulle underskatta de menliga verkningar i fysiskt och psykiskt avseende, som en abort kan föra med sig. Vid remissbehandlingen har även framställts erinran mot utredningens förslag, att en kvinna med social erfarenhet städse skall vara ledamot av ifrågavarande nämnd.

Statsrådet har för sin del funnit lämpligast att överlåta åt Kungl. Maj:t att vid utseende av ledamöter i nämnden i möjligaste mån beakta de synpunkter, som sålunda och i övrigt framkommit beträffande nämndens sammansättning. I vart fall syntes det icke tillrådligt att i detta hänseende utfärda bindande föreskrifter. Någon utökning av antalet ledamöter i nämnden borde åtminstone tills vidare icke vidtagas utan borde i stället, då behov därav föreläge, medlemmar av styrelsens vetenskapliga råd tillkallas.

Enligt utredningens förslag skulle den nya rättspsykiatriska nämnden komma att bestå av en läkare med allmänmedicinsk erfarenhet (ordförande), en rättspsykiater inom styrelsen (föredragande) samt en rättspsykiater i vetenskapliga rådet.

I fråga om den rättsmedicinska nämnden innebär utredningens förslag i huvudsak allenast den jämkningen att den läkarbyråchef, som förutom medicinalbyråchefen för närvarande ingår i nämnden, ersättes med en rättsläkare inom styrelsen (föredragande).

Statsrådet har ansett sig böra i princip godtaga den för ifrågavarande båda nämnder föreslagna sammansättningen. Några bindande föreskrifter rörande kvalifikationerna hos de ledamöter, som skulle utses av Kungl. Maj:t, borde dock icke utfärdas utan borde Kungl. Maj:t, liksom beträffande socialpsykiatriska nämnden, äga att med beaktande av nämndernas speciella arbetsuppgifter och vad vid remissbehandlingen anförts utse de personer, som i ett givet tillfälle stode till buds och bäst lämpade sig för ändamålet.

I fråga om ersättningen till nämndernas ledamöter har utredningen föreslagit i huvudsak följande.

Ledamot, som icke är anställd som tjänsteman i medicinalstyrelsen, torde för uppdragets fullgörande böra åtnjuta en ersättning, som i betraktande av arbetsbördans omfattning icke får tilltagas för snäv. Enligt vad utredningen inhämtat kan man utgå från att de rätts- och socialpsykiatriska nämnderna måste sammanträda tre à fyra gånger per månad och att handlingarna i målen måste liksom för närvarande cirkulera bland ledamöterna för genomläsning. Med hänsyn härtill torde ersättning böra utgå med dels ett fast arvode för år, dels ock visst belopp för varje sammanträde. Då man vidare torde böra räkna med att suppleanterna mer eller mindre regelbundet komma att alternera med de ledamöter, vilka icke fungera såsom ordförande, synes det utredningen rimligt, att även dessa suppleanter tillerkännas ett fast arvode jämte dagersättning. Från nu angivna utgångspunkter föreslår utredningen, att det fasta arvodet fastställs till förslagsvis 3 000 kronor för ordföranden, 2 400 kronor för annan ledamot samt 1 800 kronor för suppleant i nu berörda två nämnder. Dagersättningen torde för samtliga kunna fastställas till 20 kronor för sammanträde. Tilläggas må, att den psykiater i rättspsykiatriska nämnden, vilken för närvarande fungerar som suppleant för överinspektören för sinnessjukvården, åtnjuter — utöver dagersättning med 20 kronor — ett

fast arvode av 1 200 kronor. Denne tjänstgör dock mera sällan än vad utredningen räknat med som sannolikt för framtiden.

Till rättsläkaren inom vetenskapliga rådet och suppleanten för denne i rättsmedicinska nämnden torde ersättning böra utgå enligt samma grunder som för närvarande, d. v. s. med 1 800 kronor vardera för år samt med 20 kronor för varje sammanträde.

Mot utredningens förslag till ersättningsgrunder för de ledamöter av nämnderna, som icke äro tjänstemän i medicinalstyrelsen, har statsrådet icke haft något att erinra. Anledning syntes icke föreligga att, på sätt medicinalstyrelsen ifrågasatt, tilldela vederbörande tjänstemän i styrelsen särskild ersättning för det arbete, som de utförde för nämndens räkning, då nämnderna i princip utgjorde integrerande delar av medicinalstyrelsen.

Disciplinärenden. Medicinalstyrelseutredningen har föreslagit inrättande av en särskild nämnd för handläggning av ärenden rörande fel och försummelser av medicinalstyrelsen underställda tjänstemän och yrkesutövare.

Vid övervägande av detta spörsmål har utredningen kommit till den uppfattningen, att betryggande garantier för en objektiv prövning av hithörande ärenden bäst kunna vinnas, därest handläggningen av desamma anförros åt en särskild nämnd (disciplinnämnd) med viss bestämd sammansättning. En sådan nämnd torde lämpligen böra bestå av fem ledamöter, förslagsvis 1) generaldirektören, ordförande, 2) överdirektören, vice ordförande, 3) chefen för den byrå eller byråavdelning, till vilken ärendet hör, föredragande, 4) den medlem av vetenskapliga rådet, som företräder juridisk teori och praxis, samt 5) en av Kungl. Maj:t utsedd, utom styrelsen stående person, vilken kan anses mera direkt företräda allmänhetens synpunkter. Normalt skulle alltså i nämnden ingå två fackmän med medicinsk eller farmaceutisk utbildning, två jurister och en »lekman». Med beaktande härav torde vid förhinder för generaldirektören böra såsom ledamot i nämnden inträda den äldste i tjänst varande läkarbyråchefen och vid förhinder för överdirektören chefen för lagbyrån. För lekmanaledamoten, som bör utses för en tid av minst fyra år åt gången, bör finnas en suppleant.

Nämnden torde, då så erfordras för ärendets utredning, böra äga tillkalla medlem i styrelsens vetenskapliga råd, representerande det verksamhetsområde, som närmast är i fråga. Denne skulle liksom nu endast uttala sin på vetenskapen stödda uppfattning i ärendet och icke deltaga i det slutliga avgörandet. Vidare bör part beredas tillfälle att yttra sig över den sakkunniges utlåtande, innan nämnden fattar sitt beslut. En dylik ordning, som i viss omfattning tillämpas redan nu, bör framdeles bli obligatorisk.

Utredningen har vidare framhållit, att i de fall, då disciplinärende berörde två eller flera byråer eller byråavdelningar, borde representanter för dessa beredas tillfälle att deltaga i ärendets avgörande med rätt att anteckna skiljaktig mening till protokollet.

För att handläggningen av disciplinärendena icke skall bli mera omständlig än nödvändigt har utredningen förordnat, att för beslutsmässighet inom nämnden skall vara till fyllest, att fyra ledamöter äro närvarande, därest alla fyra äro om beslutet ense. I övriga fall skulle den meningen gälla, varom flertalet förenat sig, och, vid lika röstetal för olika meningar, den mening, som innebure frikännande eller eljest vore lindrigast.

Till den av Kungl. Maj:t utsedde ledamoten har föreslagits utgå ersättning med ett fast arvode av 600 kronor för år jämte ett belopp av 20 kronor för sammanträdesdag. För suppleanten har ersättning ansetts kunna utgå med 40 kronor per sammanträdesdag.

Statsrådet har i anledning av vad utredningen sålunda anfört uttalat.

Utredningens förslag om inrättande av en särskild nämnd för handläggning av ärenden rörande fel och försummelse av medicinalstyrelsen underställda tjänstemän och yrkesutövare synes mig välgrundat i betraktande av den betydelse besluten i dessa ärenden ha för såväl allmänheten som vederbörande yrkesutövare. Förslaget har vid remissbehandlingen ej heller i princip mött gensaga från något håll, utan har detsamma allmänt ansetts ägnat att stärka förtroendet till styrelsens avgörande i hithörande frågor.

I ett yttrande har ifrågasatts att från nämndens befattning undantaga disciplinärenden av viss art eller rörande vissa tjänstemän. Med hänsyn till angelägenheten av enhetlig praxis och de underlydandes likställdhet framstår detta emellertid såsom mindre ändamålsenligt. Jag tillstyrker därför utredningens förslag, att samtliga disciplinfrågor böra handläggas av nu berörda nämnd. Någon saklig anledning att ändra den av utredningen föreslagna benämningen å ifrågasvarande organ finner jag vidare icke föreligga; beteckningen disciplinnämnd förefaller mig i varje fall bättre täcka nämndens arbetsuppgift än de från läkarhåll föreslagna benämningarna ansvarighetsnämnd respektive förtroendenämnd. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att närmare reglera nämndens befogenheter.

Beträffande nämndens sammansättning har, såsom närmare framgår av redogörelsen för remissyttrandena, framkommit önskemål om smärre jämkningar i syfte att dels förbehålla Kungl. Maj:t frihet beträffande ordförandepostens besättande och dels tillförsäkra vederbörande personalorganisationer direkt medinflytande på nämndens beslut. Såvitt jag kan finna, innebär utredningens förslag rörande nämndens sammansättning samt disciplinärendenas beredning och avgörande tillräcklig borgen för att samtliga berörda intressen skola bliva beaktade. Avsikten med förslaget — att i möjligaste mån trygga objektivitet och kontinuitet vid disciplinärendenas avgörande — torde i vart fall knappast befrämjas genom att låta särskilda kårrepresentanter ingå som ledamöter i nämnden. Jag är därför icke beredd att nu förorda ändring av utredningens förslag i förevarande hänseende. Normalt skulle alltså nämnden komma att bestå av två fackmän med medicinsk eller därmed jämförlig utbildning, två jurister och en »lekman», med generaldirektören såsom ordförande. Erfarenheten torde få avgöra, i vad mån jämkningar i nämndens sammansättning sedermera böra vidtagas. Den föreslagna bestämmelsen för avgörande i ärende, där lika röstetal förekommer för olika meningar, bör i anslutning till justitiekanslersämbetets yttrande göras till föremål för överarbetning.

Den föreslagna ersättningen till »lekmanaledamoten» föranleder ingen erinran från min sida

Ärenden rörande landstingens och icke-landstingsstädernas verksamhet.

Utredningen har föreslagit tillsättande av ett huvudmannaråd vid medicinalstyrelsens sida, bestående av fem av Kungl. Maj:t på förslag av huvudmännens organisationer utsedda ledamöter. Organet är avsett att stå till sty-

relsens förfogande för samråd i ärenden, som beröra de lokala huvudmännen på hälso- och sjukvårdens område.

Statsrådet har för sin del uttalat, att det uppenbarligen vore en angelägenhet av vikt att redan på ett förberedande stadium av ett principiellt eller mera omfattande ärende få till stånd ett samråd mellan medicinalstyrelsen och representanter för de lokala huvudmännen på hälso- och sjukvårdens område. Ur saklig synpunkt syntes det också vara en fördel, om detta samråd skedde under så enkla förhållanden som möjligt. Utredningens förslag om tillsättande av ett huvudmannaråd vid medicinalstyrelsens sida, sammansatt i enlighet med av utredningen förordade grunder, förefölle att fylla rimliga anspråk i detta hänseende. Någon större meningsskiljaktighet rörande rådets sammansättning hade ej heller kommit till uttryck vid remissbehandlingen. Endast från ett håll hade ifrågasatts en jämkning i syfte att tillgodose mera lokalt betonade intressen. Detta borde emellertid lämpligen ske genom anlitan av experter på sätt utredningen förordat. Man syntes också vara ense om att det nya organets befogenhet allenast skulle vara av rådgivande karaktär och att något tvång icke skulle föreligga för medicinalstyrelsen att höra rådet. Å andra sidan förutsattes envar ledamot av rådet själv äga att taga initiativ till överläggningar i frågor av mera allmän eller principiell betydelse. Ledamot av rådet borde vidare äga rätt, men ej skyldighet, att anteckna skiljaktig mening till protokollet i ärende, i vars handläggning han deltagit.

I likhet med utredningen och remissinstanserna har *statsrådet* till sist förordat, att ledamot av rådet skall äga åtnjuta ersättning av statsmedel för sitt uppdrag. Ersättningen har syntes *statsrådet* lämpligen kunna bestämmas att utgå enligt grunderna i gällande kommittékungörelse.

Beredskapsärenden.

I skrivelse den 9 oktober 1945 har *medicinalstyrelsens materielnämnd* framlagt förslag till civil beredskapsorganisation på sjukvårdens område under fredstid. Vidare har nämnden i skrivelse den 20 januari 1947 hemställt om tillstånd att få disponera vissa baracker för förvaring av beredskapsmateriel.

Efter redogörelse för innehållet i nämnda skrivelser jämte frågans behandling av medicinalstyrelsen, remissmyndigheterna samt — i propositionen nr 185/1946 — av chefen för socialdepartementet har *statsrådet* anfört följande.

Frågan om beredskapens omfattning på den civila sjukvårdens område kan, såsom ock i flera remissyttranden framhållits, icke avgöras isolerad utan bör ses mot bakgrunden av det utrikespolitiska läget samt den militära och civila försvarsberedskapens omfattning. Härjämte måste uppenbarligen hänsyn tagas till försörjningsmöjligheterna inom och utom landet. Dessa omständigheter ha ännu icke vunnit sådan stabilitet, att de kunna med önskvärd klarhet överblickas. Försiktigheten synes mig därför bjuda, att ställningstagandet till materielnämndens förslag uppskjutes ytterligare något år. I den mån svårigheter möta att fortsättningsvis förvara beredskapsmaterielen i nu disponerade lokaler, torde enligt vad materielnämndens senaste framställning

giver vid handen möjligheter föreligga att åtminstone provisoriskt finna en godtagbar lösning av lokalfrågan. Vid sådant förhållande torde med prövning av materielnämndens förslag rörande den centrala organisationen för lokal- och materielberedskapens handhavande ävenledes böra anstå.

Beträffande den personella sjukvårdens omfattning och centrala organisation kan jag i allt väsentligt ansluta mig till de av medicinalstyrelseutredningen uppdragna riktlinjerna, vilka synas mig innebära en rimlig avvägning mellan behovet av, å ena sidan, en fast grund för beredskapens upprätthållande och, å andra sidan, en smidig anpassning till situationens krav. Till personalbehovet för erforderlig registerföring har hänsyn tagits i samband med behandlingen av frågan om medicinalstyrelsens personalorganisation för skriv- och expeditionsgöromål. Frågan om medelsbehovet för den personal, som enbart erfordras för beredskapsändamål, upptager jag till prövning i det följande.

Anslagsberäkningar m. m.

Medicinalstyrelsen: Avlöningar. Ifrågavarande anslag är å riksstaten för innevarande budgetår upptaget med 875 000 kronor. Av beloppet belöpa omkring 200 000 kronor på veterinärväsendets ledning.

För nästa budgetår beräknas medelsbehovet under anslaget till 1 350 000 kronor. Av anslagsökningen beror 315 000 kronor på den allmänna löneregleringen.

Vid bifall till Kungl. Maj:ts förslag skulle å medicinalstyrelsens personalförteckning enligt nu gällande grunder komma att upptagas de befattningar, som framgå av följande sammanställning, varvid inom parentes anges om befattningen är ny såsom ordinarie eller extra ordinarie.

Befattning.	Tjänstemän å ordinarie stat:	Lönegrad.
1 generaldirektör		C 14
1 överdirektör (+ 1)		C 8
7 medicinalråd (+ 2)		C 7
1 överinspektör för sinnessjukvården		C 7
1 inspektör för sinnesslövrården m. m. (+ 1)		C 6
1 byråchef		A 30
3 byrådirektörer (+ 1)		A 28
1 byråapotekare (+ 1)		A 26
1 förste aktuarie (+ 1)		A 26
1 kamrerare		A 26
4 förste byråsekreterare (+ 1)		A 24
1 förste revisor (+ 1)		A 24
1 biträdande kamrerare (+ 1)		A 24
1 byråinspektör		A 24
4 byråsekreterare		A 21
2 revisorer (+ 1)		A 21
1 aktuarie (+ 1)		A 21
1 kassör		A 14
3 kansliskrivare (+ 2)		A 11
1 materialförvaltare (+ 1)		A 10
1 förste expeditionsvakt		A 7
6 kanslibiträden (+ 3)		A 7

Befattning	Lönegrad
3 expeditionsvakter (+ 1)	A 5
15 kontorsbiträden } (+ 11) {	A 4
1 telefonist }	A 4

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än 20:

1 byråchef	Eo 30
1 byrådirektör (+ 1)	Eo 28
1 byråtandläkare (+ 1)	Eo 26
1 förste byråsekreterare (+ 1)	Eo 26
1 byråassistent	Eo 24
1 byggnadsinspektör (+ 1)	Eo 24
1 revisor (+ 1)	Eo 21

Härtill skulle komma 1 biträdande byråinspektör (Eo 20), 1 barnmorska (Ex 20), 1 förste assistent (Eo 20), 1 revisionsassistent (Eo 18), 12 amanuenser, 3 e. o. kansliskrivare, 1 e. o. kontorist, 6 e. o. kanslibiträden, 3 e. o. expeditionsvakter och 18 kvinnliga biträden i högst 4 lönegraden ävensom ett antal arvodesavlönade specialföredragande och assistenter m. fl. Sammanlagda antalet sålunda mera fast anställda befattningshavare skulle komma att uppgå till omkring 130. I förhållande till motsvarande personalbestånd under nu löpande budgetår innebär detta en ökning med ett 30-tal befattningshavare, varav dock över hälften redan äro anställda såsom tillfälliga befattningshavare, i flertalet fall med avlöning från andra anslag än styrelsens avlöningsanslag.

I den mån befattningshavare med fullmakt icke önskar övergå till ordinarie tjänst på C-plan, föreslås, att Kungl. Maj:t erhåller befogenhet att överföra befattningshavaren i fråga på övergångsstat.

Medicinalstyrelsen: Omkostnader. Kungl. Maj:ts förslag innebär en minskning av anslaget med 10 000 kronor.

Medicinalstyrelsen: Beredskapsorganisation. Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår upptaget till 110 000 kronor.

Genom överföring av personal från beredskapsstat till medicinalstyrelsens stat har möjliggjorts en nedräkning av anslaget med 30 000 kronor.

Då de på förevarande anslag belöpande utgifterna för administrationen av flyktingvården och den internationella hjälpverksamheten svårligen låta sig på förhand uppskatta samt medelsbehovet även för övriga ändamål är i viss mån osäkert, har det förutsatts, att ett överskridande av anslaget må efter prövning av Kungl. Maj:t kunna ske, i den mån förhållandena så påkalla. Det har ansetts böra få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela de närmare bestämmelser rörande anslagets användning, som kunna erfordras.

Utskottet.

Den allmänna utvecklingen inom medicinalstyrelsens verksamhetsområde har medfört en avsevärd stegring av styrelsens arbetsbörda. En omprövning av dess organisation har därför blivit erforderlig.

I det nu framlagda förslaget förutsättes, att för veterinärväsendets centrala ledning skall tillskapas en särskild veterinärstyrelse. I denna fråga får utskottet hänvisa till att jordbruksutskottet vid behandlingen av propositionen nr 68 med förslag till förordning om ändring i vissa författningar rörande veterinärväsendet samt angående inrättande av en veterinärstyrelse tillstyrkt inrättandet av ett dylikt ämbetsverk.

Vad angår föreliggande proposition i övrigt har statsutskottet vid genomgång av de olika spörsmålen funnit sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag. Endast i ett par hänseenden föranleder förslaget vissa allmänna uttalanden från utskottets sida.

Såsom föredragande statsrådet framhållit, har en förskjutning av tyngdpunkten i styrelsens verksamhet över på det administrativa planet blivit alltmör framträdande. Förstärkning av styrelsens administrativt skolade personal är enligt utskottets mening väl motiverad. Med hänsyn bland annat härtill föranleder förslaget i vad avser en administrativ överdirektörsbefattning i styrelsens ledning icke erinran från utskottets sida. Utskottet ansluter sig jämväl till de synpunkter som statsrådet uttalat i frågan om kompetensvillkoren för generaldirektörspostens innehavare och dennes ställföreträdare.

I fråga om byråindelningen har utskottet uppmärksammat att antalet byråer enligt förslaget stigit från nuvarande 7 till 9, ehuru veterinärärendena samtidigt föreslås avskilda från styrelsens verksamhetsområde. Ökningen har emellertid sin grund däri, att den nuvarande rättspsykiatriska avdelningen under sinnessjukvårdsbyrån samt tandvårdsavdelningen under lasaretsbyrån utbyggs till självständiga byråer varjämte en ny administrativ byrå, lag- och utredningsbyrån tillkommit. Denna förstärkning av organisationen har utskottet ej velat motsätta sig. Vidkommande sista nämnda byrå har föredragande statsrådet utgått från att den nya veterinärstyrelsen skall äga att i viss omfattning anlita den juridiska sakkunskap, som finnes tillgänglig på byrån. Utskottet vill understryka att behov av nära samarbete emellan medicinalstyrelsen och veterinärstyrelsen kommer att föreligga särskilt inom denna byrås verksamhetsområde.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, att fackbyråcheferna skola hänföras till löneplan C. Utskottet är av den meningen, att nämnda löneplan och dess blivande motsvarighet i det nya avlöningsreglementet bör komma till användning endast i särskilda undantagsfall. Den rådande tendensen att hänföra allt flera befattningar till denna löneplan är därför ägnad att ingiva betänkligheter. Från denna allmänna utgångspunkt har inom utskottet ifrågasatts, huruvida icke det högre löneläge, som är avsett att beredas fackbyråcheferna i jämförelse med de administrativa byråcheferna hellre borde åstadkommas inom ramen av löneplan A. Utskottet har emellertid vid övervägande av denna fråga funnit, att sådana särskilda skäl, som påkalla anlitan av löneplan C och beredande av sådana villkor för erhållande av pension, som äro förbundna med nämnda löneplan, föreligga beträffande fackbyråcheferna inom medicinalstyrelsen. Utskottet har därför funnit sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag i detta hänseende.

Slutligen vill utskottet särskilt beröra den fråga, som behandlas i motionerna. Enligt Kungl. Maj:ts förslag skall för tillsynen av vanförestaltnerna och kustosanatoriernas ekonomiska förvaltning m. m. en tjänst såsom byråsekreterare i lönegrad A 21 omändras till befattning såsom förste revisor i lönegrad A 24. Motionärerna ha erinrat att för sinnessjukhusens del finnes för den ekonomiska förvaltningen en särskild byrådirektörstjänst och ansett att en motsvarande tjänst borde inrättas för vanförestaltnerna. Utskottet har icke kunnat finna denna jämförelse bärande. Erinras må, att sinnessjukhusens förvaltningsområde är betydligt större samt att dessa sjukhus i motsats mot vanförestaltnerna äro statliga.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må

A. med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 226 och II: 337 bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i medicinalstyrelsens personalförteckning, som påkallas av vad föredragande statsrådet förordat i statsrådsprotokollet över socialärenden för den 7 februari 1947;

B. med bifall till Kungl. Maj:ts förslag

I. godkänna följande avlöningsstat för medicinalstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor	655 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, förslagsvis	»	180 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	450 000
4. Rörligt tillägg, förslagsvis	»	65 000
		Summa kronor 1 350 000;

II. till *Medicinalstyrelsen*: *Avlöningar* för budgetåret 1947/48 under V a huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 1 350 000 kronor;

C. med bifall till Kungl. Maj:ts förslag för budgetåret 1947/48 under V a huvudtiteln såsom förslagsanslag anvisa

1) till *Medicinalstyrelsen*: *Omkostnader* 170 000 kronor,

2) till *Medicinalstyrelsen*: *Beredskapsorganisation* 80 000 kronor.

Stockholm den 25 april 1947.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar Johan Bernhard Johansson, Gränebo, Larsson, Karl Andersson, Mannerskantz, Gustaf Iwar Anderson, fröken Andersson, herrar Berling, Albertsson, Rosenberg, Gustav Emil Andersson och Hesselbom; samt

från andra kammaren: herrar Törnkvist, Eriksson i Stockholm, Falla, Mårtensson, Lindholm, Pettersson i Dahl, Boman i Kieryd, Åkerström, Hoppe, Pettersson i Degerfors, Johansson i Mysinge och Birke.

Reservation

av herr *Mannerskantz*, fröken *Andersson* samt herrar *Falla* och *Birke*, vilka ansett, att utskottet med ändring därutinnan av Kungl. Maj:ts förslag bort förorda, att fackbyråcheferna skola hänföras till löneplan A och att alltså

dels det stycke i utskottets yttrande, som börjar med orden »Kungl. Maj:ts förslag» och slutar med orden »detta hänseende», bort hava följande lydelse:

»Kungl. Maj:ts — — — (s. 28) — — — ingiva betänkligheter. Från denna allmänna utgångspunkt synes det högre löneläge, som är avsett att beredas fackbyråcheferna i jämförelse med de administrativa byråcheferna, böra åstadkommas inom ramen av löneplan A. Det är enligt utskottets mening av vikt, att även fackbyråcheferna komma i åtnjutande av den fastare anställningsform, som tillhörigheten till denna löneplan innebär. Med hänsyn jämväl till frågans principiella räckvidd har utskottet funnit övervägande skäl tala för att ifrågavarande tjänster i likhet med vad för närvarande är fallet inrättas såsom fullmaktstjänster. Härvid synes den lönegrad böra komma i tillämpning, i vilken slutlönen närmast motsvarar lönen i lönegrad C 7 eller lönegrad A 33.»

dels ock att utskottets hemställan i nedannämnda del bort hava följande lydelse:

»att riksdagen må

A. i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 226 och II: 337 bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i medicinalstyrelsens personalförteckning, som påkallas av vad utskottet förordat.»